

rigtigt, at Rigsdagen opgiver sin Kontrol med Portogodtgjørelsen. Jeg tror, Følgen deraf vil blive, at vi tabe vort Fodfæste, saa at det ikke er muligt senere at forsvare, at man engang har opgivet sin Kontrol. Jeg tror alligevel, at man ved at sammenholde de enkelte Embeder med hinanden mangen Gang godt vil kunne træffe et Skjøn, om det end kun er saadan løseligt, over, hvorvidt Embedsmændene beregne sig ubillig Porto. Hvad nu angaar Spørgsmaalet om Husmændenes Ombæren af Breve, da mener jeg, at denne Afkist — som jeg vil kalde det under vore Forhold — maa den høitærede Minister dog absolut kunne faae afflasket. Det kan godt være, at Misbrug kan forhindres, naar Tjenestefrimærker komme i Omløb; men det forekommer mig dog, at vi fra vort Standpunkt ikke skulle opgive den Kontrol, som vi hidtil have havt. Man siger nok, at Embedsmændene ere hæderlige Mænd. (En Stemme: Nogle af dem!) Nogle af dem, siger et æret Medlem, ja ganske sikkert er der Undtagelser; det er jo en Selvsjølge. Til Trods for, at det danske Folk er et hæderligt Folk, og til Trods for, at vor Embedsstand ogsaa er hæderlig, gives der dog Undtagelser, og det er os jo ikke ubekjendt, at En eller Anden undertiden render med Kassen. Jeg siger derfor, at den Kontrol, som vi hidtil have havt, skulle vi ikke opgave; thi opgave vi Kontrollen med Portoudgifter, saa er det min Mening, at saa ere vi paa Vej til at opgave det Sele, og det tror jeg ikke, at vi skulle gjøre.

Alberti: Om Retsbetjentenes Portoudlæg har jeg i tidligere Samlinger udtalt mig derhen, at jeg ansaa det for den bedste og billigste Ordning, at Retsbetjentene faae deres Portoudlæg betalt efter Regning. Den samme Mening har jeg endnu, og jeg vil derfor stemme for Udkastets § 5, saaledes som den er forelagt her i Thinget. Med Hensyn til selve Udgiften, da bliver der maatte ikke synderlig Forskjel paa, enten Retsbetjentene faae deres Portoudlæg betalt efter Regning eller efter Calcule. Det er derfor ikke fra dette Standpunkt, at jeg anbefaler § 5, men min anbefaling deraf grunder sig paa den Erfaring, som jeg har gjort med Hensyn til Kommunerens Stilling. Naar Retsbetjenten siger til Sognefogden og Sogneraadet: Jeg kan kun betale Besørgelsen af Breve, som ere virkelige Embedsbreve, men alle andre Breve, som det tjenestemæssig paaligger Kommunerne at besørge, maa de selv besørge udbragte, saa ere Sognene tvungne til enten at anskaffe virkelige Brevbærere eller at give Sognefogderne Brevbæringsgodtgjørelse. Nu har jeg den Erfaring, at den kjøbenhavnske Overret giver Sognefogderne Medhold derti, at det er Kommunerens Pligt at bringe dem Tjenestebreve i Huset og at afhente Tjenestebreve hos dem, selv om Brevsamlingsstedet kun ligger tusinde Skridt derafra, og dernæst derti, at det ikke er Sogneraadet,

der kan bestemme Størrelsen af Brevbæringsgodtgjørelsen, men at dette tilkommer Retsbetjenten. I Virkeligheden bliver det altsaa Retsbetjentens Sag for det Første at afgjøre, hvilke Breve han vil paalægge Kommunerne at besørge, og dernæst, hvis Kommunerne ikke ville bruge Naturalbrevbæringen, da at paalægge Kommunerne det Pengevederlag, som de skulle give for Brevbæringen. Jeg tror, at den høitærede Ministers Forslag vil afflække den Ulempe, som saaledes i Praxis fremkommer paa flere Steder. Det er ikke allevegne, at det er saaledes; men saaledes er det navnlig paa de Steder, hvor Sognefogderne ere paa Kant med Sogneraadene, og hvor der paa denne Maade opstaar Strid om Vederlaget til Sognefogderne for Brevbæringen. Dersom det Forslag, som § 5 indeholder, bliver til Lov, saa forstaar jeg det saaledes, at naar Retsbetjenten vil have Dplysning af Sognefogderne eller af andre Bestillingsmænd i hans Retskreds om Noget, saa maa han selv sørge for at faae Brevene derhen, og Udgiften derfor maa han skrive paa Regning til Finansministeren eller til Justitsministeren, og naar han saa skal have Svar paa sine Breve, naar han skal have de Dplysninger, som han forlanger, saa maa det være hans egen Sag at faae Sognefogderne eller Andre til at levere Brevene til ham. Det kan da ikke gaa saaledes som nu, at en Sognefoged kan sige: Tre Gange om Ugen skal en Husmand møde paa Brevsamlingsstedet og hente mine Breve, og tre Gange om Ugen skal der Kl. 7 om Morgenen staa en Husmand udenfor min Dør og tage de Breve, jeg vil have bort, og hvis jeg ingen Breve har, saa kan han traste hjem uden Breve. Der er Kommuner, der have en saadan Forretningsgang, men jeg haaber, at denne Forretningsgang nu vil blive anset for at være yderst besværlig. Det er godt nok, at Udvalgets Flertal siger, at der er en god Landpostgang, men hvad kan det hjælpe, naar Lovgivningen ikke stemmer dermed? Hvad kan det nytte, at Indenrigsministeren sender Landpostbude ud baade mod Ost og Vest, mod Nord og Syd, naar en Retsbetjent kan tage Forordningen af 1791 frem og sige: Den er ikke ophævet ved Landpostlovgivningen, den holder jeg mig til. Og naar han saa kommer i Strid med Sogneraadet, og Sognefogden atter med Sogneraadet, og der føres Proces, saa siger Overretten: Nei, vi holde os til Lovgivningen, og vi kjende ikke noget til det Landpostvæsen, som de have i Sorø Amt. Saaledes er det i Virkeligheden, men det er denne Virkelighed, som jeg tror er ubehagelig, og som vi ville kunne opnaa at faae forandret i § 5. Nu siger vel Flertallet i Udvalget, at naar § 5 bliver anvendt saaledes, som den er foreslaaet, vil der opstaa Uregelmæssigheder, idet nemlig andre Embedsmænd, endog Amtmænd, ville faae Brevporto betalt efter Calcule, medens Retsbetjentene, de Underordnede, faae det betalt efter Regning.